

SLOVENC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljaja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani veljaja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljaja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljaja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 95.

V Ljubljani, v sredo 28. aprila 1886.

Letnik XIV.

Igla in vol; mušice precejajo in velbljode požirajo.

Poboljšati se hočem, ne bodem več pisal pridig za uvodne članke v „Slovenca“. Raje bodem pisal povesti, morda da s tem bolje vstrežem. Za poskušnjo to-le:

Bila je svoje dni precej ošabna, menda tudi bogata nevesta, a silo kratkovidna, Zatajiti svojo napako in oguljufati ženina, vtakne v duri pri skednju iglo. Ženin pride in se razgovarja z njo, kar zakliče deklet: Glejte no, kdo je vtaknil iglo v duri, skoči po njo, a ne vidi vola, ki je pred skednjem ležal in pade nad njim. V državnem zboru pri proračunski debati so govorili v vsem mogočem, najmanj pa v državnem gospodarstvu in o tem, kar je narodom najbolj potreba, o ravnotežju v državnem gospodarstvu, toliko več pa o veri, t. j. o cerkvenih osebah, o cerkvenem slovstvu. O priliki, ko je naučni minister grajal nekatere knjige po šolskih knjižnicah, oglasili so se govorniki in čujte nad kom so se spodtikovali, nad nedeljskimi listi in evangeliji! — Kaj tacega pa bi vendar ne bili pričakovali od avstrijskega parlamenta. Seveda, kdor z umazanimi rokami prime žlahtno kamenje, ta je umaže, ravno tako je z globokimi skrivnostmi sv. vere; le neveren in brezbožen človek se more spodtikovati nad angeljskim češčenjem in nad členom apostolske vere. Mogoče, da tudi kakšen otrok, ki je prerano podučen v nekih zadevah, ktere dobitelj narava prikriva nevednemu otroku, zvedavo ali tudi iz hudobije praša svojega učenika o tem ali unem, mar se bode zaradi tega opuščala molitev in branje nedeljskih evangelijev, ker se taki ljudje nad tem spodtikajo? Da se pa najdejo iz med ljudskih zastopnikov, da celó med aristokracijo taki gospodje, je vendar preveč in res pravo znamenje našega časa in naše dobe.

Čudno je, da se ni ves zbor z veliko nejevoljo v stran obrnil, ter hudo ugovarjal takemu postopanju. Žalostno znamenje je, da se zoper kato-

liško cerkev sme govoriti. Kako bi bili vendar n. pr. vsi zavriščali, ko bi bil kdo zoper nemško narodnost kaj govoril; „extra-nemcem“ že to ni bilo prav, (to je knez Alojzij Lichtenstein v svojem zanimivem govoru povdarjal): „Vse za vero, cesarja in domovino“. Klicali so: Kaj narodnost v zadnji vrsti? A pri besedah, ko se je razžaljivo govorilo v katoliški cerkvi, je vse molčalo, še le, ko so se te besede razširile po svetu, vzdignili so se katoliki po nekterih krajih, ter glasno razodevali svojo nejevoljo in žalost nad temi neslanimi besedami — da kaj hujega ne rečemo.

Povzdignil je tudi svoj glas škof iz Briksna na Tirolskem in poslal častiti duhovščini svoje škofije naslednje razjasnilo: Smatram za svojo dolžnost Vam to razložiti in potem pravi: Neka stranka državnega zbora napada prav močno, večidel brez vsake zveze s stvarjo, ki se obravnava, katoliško cerkev. Ti napadi so se poostirili v poslednji seji, a obrnili ost tudi na drugo stran. Poprej so napadali le pravice katoliške cerkve, sedaj se nam pa boj vedno bolj približuje, napadajo cerkvene osebe in zavode, da, celó posvečene cerkve. Vtegne priti čas, ko bodo zaničevali in zasmehovali največje svetinje in skrivnosti. Videti je, da v boji zoper cerkev je vse prevdajeno in premišljeno.

Med temi, ki so pri budgetni debati kar z nasokom napadali katoliško cerkev, je bil grof Boos-Waldek, ki je govoril o svetnem, samopašnem in sramotnem slovstvu naših dni, mislil tudi, da mora grajati samopašno in sramotno slovstvo med vsemi spisi verskega in podučnega zadržaja. Med te šteje po imenu nesrečni spis, ki izhaja v Inomestu „Der Sendbote des göttlichen Herzens Jesu“ in z darilom venčani spis, ki je izšel leta 1865 v Inomestu: „Agnes, der Engel von Paltenthal“. Ko je govornik prav posebno zdeloval „Sendbote“, je trpko kritikal škofijsko potrjenje obeh tiskovin po mojih dveh prednikih blagega spomina, ter sklepa razširjaje svoje napade na rimsko kurijo, tudi na rimsko cenzuro, na katoliško cerkev, ki ni vredna imenovana biti „mati“, ako je škofijski ordinarijat v

Briksnu bral poslednjič naveden spis in vendar dovolil natis „Imprimatur“. Oporekam najprej zoper to krivično, a nikakor dokazano trditev, da je „Sendbote“ nekaka zbirka in sodrga neresnic, neslanosti, basen, laži in hujskanja zoper stariše in učenike, da „Sendbote“ napeljuje k obrekovanju, da vzgoja najbolj kosmato praznovrststvo, in da stalno dela na to, ljudstvo poneumiti in k nesramnosti napeljevati.

Da ta časopis ni družega, nego skladišče vsake nevednosti in zatemnenja, dasiravno že 20 let izhaja in ima 21.000 naročnikov, to je iznajdla neka pogubna vrsta katolikov, imenovali bi jih katolike brez službe, ako jih nočemo naravnost imenovati sovražnike katoliške cerkve, kajti ti ljudje katoličanstva prav nič ne razumijo. Ako ti ljudje čitajo stvari, ki jih prinaša „Sendbote“ in pri tem branji na nos nataknejo očala plitve razsvitljenosti, vidijo vse naopak in črke jim pred očmi plešejo. Najbolj kosmata nejevera jim je, da ima molitev kako moč in da jo Bog more uslišati, dasiravno sveto pismo najbolj jasno o tem govori — saj verujejo vanj —; napeljevanje k neumnosti jim je, ako se ljudje napeljujejo k vajam pobožnosti; naznanila o uslišani molitvi jim je neresničnost, basen in laž; češčenje Najsvetejšega Srca Jezusovega jim je neslanost.

Ker po eni strani „Sendbote“ na podlagi katoliških načel ponuja krščanskemu ljudstvu toliko spodbudnega in podučljivega in posebno pospešuje pobožnost do presvetega Srca Jezusovega, ktero cerkev odobruje in mnogo škofov priporoča, — ker pa po drugi strani grof Boos-Waldeck ta časopis ves kakor je, obsoja ter imenuje založništvo vsega pogubnega, ima napad in boj zoper „Sendbote“, v sebi tudi napad in boj zoper tista načela in verske resnice, ki so podlaga temu spisu ter se tam priporočajo. Ob kratkem, kdor napada ta spis, napada njega katoliški značaj.

Oporekam javno zoper to napadanje katoliških načel in resnic. „Sendbote“ noče nikoga motiti in zapeljati, zoper to očitjanje ga moram braniti, ob

LISTEK.

Levograška povest. *)

Spisal Václav Beneš-Třebizský.

Kedar so v srednjem veku dajali imena našim vasem, zdí se mi, da so že tedaj mislili na to, kaj je kteri namenjeno v prihodnosti. Že po tem imenu je bil človek opozorjen na kraj, kjer se je razprostrla vas, slično lastovičinemu gnjezdu, tu v podobi polumeseca, tam vijoča se po eni strani, tu po obeh straneh potoka, zopet drugod na ravni višini, nekje tišče se prijaznega brda in nekje zopet doli v globoki dolini, da bi ljudje, kedar pridejo na nje hudi časi, ne videli nikamor drugam, kakor gori v nebesa.

Te besede je nekaj let sém večkrat govoril Žalovski zeman **) Vetrovec, in potem je še vselej pridjal:

*) Levi gradec je selo, ležeče na severni strani od Prage, na levem bregu Voltave, le kake pol ure daleč od mesta. Znamenito je po stari cerkvi, ki je posvečena sv. Klemenču. Posvetila sta jo baje sv. Ciril in Metod, ko sta prišla oznanovat sv. vero v te pokrajine.

**) „Zeman“ pomeni toliko, kakor plemič, posestnik kakega dvorca. Pri prevodu hočemo besedo obdržati.

„Nisem še slišal, da bi kedaj na našem dvoru in v tukajšnjem selu tako bilo, da bi gospodar iz srca mogel reči: „Hvala Bogu“. Samo da tega ne čutimo toliko. Človek se na svetu vsemu privadi. Celó tem bučam na staro-mestnem stolpu smo se privadili. Kakor bi na nekaj spominjale vsakega, ki pride čez Karlov most. Da so namreč naša pisma stara, pravokrepna pisma raztrgana, razmetana po vetru, da bi je šli iskat, zbirat... Toda — saj so je šli iskat, zbirat na vse štiri konce sveta, na sever, zapad in vzhod, in iščejo je do danes... In vendar imajo doslej vse to tako blizo; le oči bistre! Toda, oh moj Bog, kje so pri nas bistre oči?... Se vé da, premalo smo se brigali za to, dokler ni jelo iti do živega, do kosti, tako globoko v srce... Oh ti moj Bog!“

Temu možu so ljudje verovali, kakor nekaj v staro-izraelskih časih babilonski jetniki svojim prenikom.

Včasih se je zgubil od tod, kakor da ga je Veltava odnesla; toda vrnil se je vselej. Le da je potem jako malo govoril in dolgo zamišljen posedoval za mizo. Pred nekolikim časom je privedel od nekod blizo desetletno, kakor angeljček lepo deklico.

Žalovci so se temu jako čudili, ker kri njegova

to ni mogla biti. Ugibali so, komu bi bila kaj podobna in nikakor si niso dali miru, dokler se niso privadili deklice na zemanovem dvorcu, tako, da bi njim bilo brez nje skoraj dolgčas in že nobenemu ni več prišlo na misel, da bi vprašal, od kod je ta zemanova Jirička.

Zemanovo posestvo bilo je na pol dvorec in na pol navadno zemljišče. Bilo je nekaj takih mnogo po Českem. In pod strehami takih hiš bilo je premoženja, blagoslova božjega na ostanek, ali ob enem tudi vzgledne npravnosti. Zemanov oče pak si je pridobil ves ta imetek iz skušnje — kakor pravijo — in ta blagoslov božji iz čitanja dobrih knjig.

Pod blagoslovom božjim razumeli so tedaj — in mnogi še dandanes — izobilje vsega, kar si more misliti človek. In če so bili kje ljudje, pri kterih je vsaka lastnost prav dragocen kamen: pod škodljivo streho tukajšnjega dvorca nahajali so jih sovremeniki gotovo. Od pamtiveka semkaj, ko je baje tu na Levograškem altarji še kokodajskala zlata kokoš, in ko je sv. Metod prišel do teh pokrajin.

Za mladih let bil je zeman z nekim českim prijateljem daleč po svetu. Prehobil in prejezdil je vso to zemljo, videl Nil, se kopal v Jordanu, gledal

enem pa tudi odbijam očitane, ako mi kdo hoče podtikati, češ, da pripisujem povestim in poročilom v „Sendboten“ navedenim več, kakor človeško veljavno. Tudi ne trdim, da se ima uslišana molitev imeti za pravi čudež — tudi „Sendbote“ tega nikdar ni razglasoval za prave čudeže.

Drug imenovani spis „Agnes, der Engel von Paltenthal“ ima res da nekaj takih besedi, katerih ni treba v knjigah. Kdo pa vendar sme samo zaradi tega knjigo, ki tako ni namenjena otrokom — prištevati tistemu samopašnemu in sramotnemu slovstvu, s katerim dandanes „necerkveno“ tiskarstvo propaljuje svet z zapeljivimi romani, mladinskimi spisi, časopisi in drugimi pisarijami?

Zavarujem se zoper to očitane, kakor da bi bil jaz in moja dva sprednika opravljali cerkveno cenzuro tako površno in slabo, da bi bilo vsled tega nastalo na verskem-nravnem polju tako samopašno in sramotno slovstvo.

Zadnjič energično protestujem zoper psovanje, kakor da bi bila cerkev zgubila pravico imenovati se „mater“ in bi zaslužila imenovana biti z drugačnim imenom.

Konečno dovoljujem si še vprašanje: Kako dolgo bodo še zastopniki ogromne večine avstrijskega prebivalstva pokriti s ščitom nedotakljivosti (imuničete) brezskrbno napadali svojo lastno mater? Prašam še na dalje: Kedar se je že zgodilo, da bi bili v kateri teh zbornic napadali protestantizem ali kako drugo veroizpovedanje, kakor se je to zgodilo lastni katoliški cerkvi, ki je razširjena po vsem svetu?

Častiti bratje! Svarite verne pred napadnimi načeli tistih, ki ogrnjeni s plaščem katoličanstva zapeljuje verne k odpadu od cerkve in združeni s krščanskim ljudstvom prosite sprave in zadostjenja naši sveti cerkvi za prizadete ji krivice in zaničevanja.

Poboljšati sem se obljubil, pa sem še huje zagazil v „nepoboljšljivo klerikalstvo.“ No vidite, to je tako-le: Kedar se na kraji najbolj javnem, kar so vendar-le ljudske zbornice, govori o naukih in dogmah katoliške cerkve in se spuščajo v nje notranje vredbe, takrat mora tudi v kotičku kacega skromnega lista toliko prostora biti, da se o tem razgovarjamo. Toraj nisem še pri kraji in rečem, da je krščanska, recimo pri nas, katoliška cerkev tako tesno zvezana z življenjem posameznega, da celih narodov, da zabredemo v cerkvene zadeve, da sami ne vemo, kedar in zakaj. Prav tisti, ki pravijo: Cerkev ne gré v politiko, to najraje vmes tlačijo, se vé da po svoje tolmačijo, namreč, da je cerkveno stališče že sedaj premagano; da je nekdanje bilo vse drugače; cerkev je res vzgojila narode, a sedaj je več ne potrebujejo; sedaj nadomestuje učenost in razsvitljenost resnice katoliške vere in dobre postave krščansko pravo. Besede sicer slišim, a ne verujem jih. Človeške slabosti in strasti so vedno iste, le prikazujejo se v drugi podobi; ako sveta cerkev ne bode sveta zboljšala, zgubljen je. — Največa neumnost se pa nekaterim zdi, ako kdo trdi, da Bog molitev vernih usliši in čudno pomaga. — Čudežev ni, pravijo, na svetu se vse naravno zgodi. Vsem tem ljudem bi bil privoščil, da bi bili hodili poslušat predavanja — kakega naravoslovca? kaj še, —

cerkvene govore jezuita o. Klinkovströma, ki je v tej stvari prav podučljivo govoril in kristijane ločil v dve vrsti. Prvič je govoril o teh, ki hočejo imeti zmirom od Boga čudežev; omahljivi so, nezaupni, ako ne vidijo čudežev. — Taki ravnaajo napačno in Boga tako rekoč silijo, da bi jim zmirom bil kakor ponižni sluga, . . . vendar je svet čudo Božjega stvarjenja, obdajajo nas povsod čuda Božje vse-mogočnosti; drugi pa nočejo verjeti, da bi bili čudeži sploh mogoči, ker narava dela po spremenljivih zakonih. A čudežem se zakon nature ne prenameni, le začasno se za ta slučaj vstavi; Bog pa, stvarnik narave, vendar to more storiti in je že večkrat to storil na prošnje vernih. . . .

Kar se pa nas tiče, ne bomo od Boga tirjali posebnih znamenj, on po svoji modrosti vé vse tako vravnati, da mu morejo služiti vse stvari. Nam je največi čudež, da se katoliška vera že toliko časa v kljub vsem viharjem, preganjanji in tudi nevednosti nje udov ohrani; kdor iz tega ne spozná božje vsegamogočnosti, kdor ne verjame božjim besedam, ki nam to pripovedujejo, tudi ne bode verjel, naj bi tudi videl znamenja in čudeže. Ta rod ne bode prešel, preden bode to videl, nebo in zemlja bode prešla, moje besede pa ostanejo, to se spolnuje vsak dan v vsakem času. — Mi pa se ne bomo spodtikali nad preprosto vero nekterih, ne bomo milovali teh, ki so nemara manj podučeni, kakor mi, a imajo bolj živo in stanovitno vero. Učenosti Bog ne tirja od vsacega, pač pa ponižnost in pokorščino do njegovih zapovedi. Ako ne odobramo skozi in skozi vsega, kar je morda kaki priprosti duši pravcati čudež in nedotakljiva svetost, vendar še manj hvalimo nejevero in ošabnost teh, ki so v sredi luči in vendar-le po temi nejevere tavajo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. aprila.

Notranje dežele.

Večkrat je v slovanskem taboru že nastalo vprašanje: ali se je Slovanom zanašati na *nemško-konservativce* kot dobre politične zaveznike, ali ne? Na to vprašanje odgovarja odličen Poljak grof Dzieduszycki tako, da je vse to odvisno od modrega in previdnega postopanja Slovanov v državnem zboru. Scharschmidov predlog bode pa preskušnja, pri kateri se bode pokazalo, ali so Slovani politično-modri in ali so nemško-konservativci zanesljivi zavezniki Slovanov. Če bodo slovanski klubi Scharschmidovemu predlogu kar meni nič, tebi nič hrbet obrnili in mesto zdrave pameti politično strast vbogali, naj bodo le prepričani, da se jim bodo nemški konservativci takoj po robu postavili in jih bodo pri prvi priložnosti na cedilu pustili; kajti nemško-konservativni poslanci so v težavnem položaju. Liberalni poslanci hujskajo na njihove volilce in jih črniijo, kakor bi bili najhujši izdajci in renegatje naroda. Ob enem pa prekanjeni liberalci nevednemu nemškemu kmetu, ki sam nikdar časopisa v roke ne vzame, nesramno lažejo, da so se njihovi poslanci sprijaznili z njihovimi največimi zatiralci. Če bodo toraj Slovani pri debati o Scharschmidovem predlogu tako postopali, da se Nemcem ne bo de-

lala krivica in da liberalni Nemci ne bodo imeli povoda kričati, da se jim pravice teptajo in v blato gazijo, potem se pa ni bati, da bi se konservativci Slovanom izneverili in bodo še sami z njimi za to glasovali, da se Scharschmidov predlog zavrže. Konservativci namreč dobro vedó, da ima katoliška cerkev v Avstriji le toliko časa mir, dokler so Slovani na površji v državnem zboru, in to jih bo spodbujalo, da jim bodo zvesti ostali.

Vojni minister, grof Bylandt-Rheidt, se je podal na odpust za daljši čas. Odpust pri vojaških vrhovnikih ob tem času ni v navadi in to so nekteri politikarji, ki vedno vse črno vidijo, takoj porabili za kombinacije, da je morda ta odpust vojnega ministra nekak predhodnik popolnega odstopa njegovega. Mogoče, kajti velikih dogodkov senca daleč sega, ali verjetno ni. Pač pa se dá ta odpust vojnega ministra razlagati zaradi njegovega porušene zdravja, na katero se mora vsak ozirati v enakem položaju. Sedanji vojni minister pač nima vzroka, vsaj političnega ne, da bi se skušal dostojanstvu umakniti, kterege dolžnosti vestno izvršuje. Pri tej priliki pride nam na misel njegov letošnji ukrep, da se po vojaških šolah premalo goji vojni službeni jezik in vse preveč pa narodni ali materni govor. To je storil, ker se je bal, da bi morebiti naša vojska preokorna postala, če bi se ljudje pravičnega vojnega jezika naučili namesto spakodranega, ki ga sedaj po vojašnicah tolčejo. Opozicija si ga je sicer nekterikrat mislila izposoditi za naskok, kedar je šla namreč v boj za nemški državni jezik in je redno ob tej priliki kazala na veliko nevarnost, ki preti naši vojski. Toda Bylandt, previden mož, se jim ni vsedel na limanice. Dobil pa je od Slovanov zagotovila, da se mu ni bati pomehkuženja vojakov, če bodo pravilneje vojaški jezik znali, kakor ga do sedaj govoré. To je vojni minister tudi sprevidel, ni se mu zljubilo, opoziciji veselja napraviti, da bi bil Slovanom pritisnil pečat, da so državljani druge vrste. Vendar pa — ker je vse mogoče na tem svetu — se je morda Bylandt v resnici naveličal težavnega posla vojnega ministra in se bo počasi odtegnil.

Grozne novice, kj smo jih pred Veliko nočjo o *Galicii* in ondašnjih pripravah za splošnji prevrat čitali po Dunajskih listih, pokazale so se véčinoma kot izmišljotine, če je namreč molčanje poljskih listov v tej zadevi opravičeno in morda ne na višji ukaz zapovedano. Dva lista in to „Gaz. Lwow.“ in „Dzien. Polski“ o tej zadevi molčita, kakor bi je niti ne bilo ne. „Czas“ pa piše o njej, toda tudi tako, kakor bi bilo vse drugo, kar se je poprej o tem pisalo deloma pretirano, véčinoma pa zlagano. „Czas“ pravi, da je še le iz ruskih listov zvedel, kako hudo da po Galiciji vre, domá pa da se o tem prav nič ne sliši. Zadeva se pa sama na sebi tako-le razlaga: Kakor povsod drugod, jele so se tudi po Galiciji peticije napravljati za zboljšanje postave o nedeljskem praznovanju. Po nekterih vaseh so zlobni ljudje kmetom pravili, da to ni družega, kakor židovska sleparija, kateri bi radi, da bi kristjani svojo nedeljo opustili in z njimi vred soboto praznovali. Zopet drugod so rekli, da se pod plaščem te peticije zbirajo podpisi za splošno ustajo in je zaradi tega povsod nekoliko ropota nastalo. Tako razlagajo gališki listi vse tiste novice, po kterih bi bilo o Veliki noči že skoraj polovica galiških kmetov pod orožjem. Da to ni vse resnica, temveč je že bolj črno, kakor poljski listi to priznavajo, razvidi se iz tega, ker so morali v nektre okraje vojaki, da se je mir vzdržal. „Politik“ pravi, da se je brzojavno obrnila na jako zanesljiv vir po resnico in je zvedela, da posebne nevarnosti ni. Ena kompanija vojakov odšla je v Gryhow mir vzdržavat. Orožniki so veliko nerodnežev pobrali in zaprli, o kterih so zvedeli, da so ljudstvo vznemir-

mrtvo morje, šel korak za korakom po ravno oni poti, kjer so peljali Gospoda Kristusa na Golgato, se pripogoval k tlam poljubujoč sveta mesta ter vzel za spomin v domovino peščico zemlje z vrta Gecemani, peščico zemlje s Kalvarije in zemlje iz Betlehema . . .

Videl je še mnogo drugih reči; o teh pa ni pripovedoval, ker se med kristijani ne spodobi o njih govoriti.

Ali ko je jedenkrat na večer ugledal z Rostoka Levograško cerkvico, vspel se je njegov konjič, zarazgetal in spustil se v dir po listopadovem vetru, kakor da teče za stavo.

Pod rodno streho pak je bilo vse tiho, žalostno. Nihče mu ni prišel naproti. Le sultan ga je pozdravljaj z zateglim lajanjem ter skakaje pred njim bežal vedno dalje in dalje od dvorca tje proti ozidju Levograškega pokopališča. Preskočivši zid, vsedel se je na dve gomili in zacvilil, kakor bi hotel pokojna k novemu življenju obuditi. Kedar pa je zašumela vela trava, začel je brskati po zemlji, tuleč žalostno in žalostneje. In pri tem se je vedno oziral za prišlecem, ki je stopivši s konja napravil se na pot, katero mu je kazala zvesta žival, tje k svojim milim — roditeljem. Bila je mrzla listopadova noč; ali mladi zeman ni šel pod streho.

Na jednega teh grobov se je vlegel, podprl glavo ob roki; sultan pak, videč, da njega delo ni zastonj, prisedel mu je k nogam. Ali ko je za rano zapel petelin, poskočil je kviško in zacvilil vnovič, kakor bi hotel svojega gospoda zbuditi iz spanja. Vzdrnil ga je res iz trdih, globokih misel. Konj na domu zarazgetal je že drugič, ko se je mladi mož vračal nazaj v Žalov. Sultan je šel za njim.

Pri sosedu so še le vstajali. In čemu tudi prej; do večera bodo z malico žita, kar so našeli, lahko gotovi. Niti za vrabea ne bode zrna ostalo.

Ko je vstopil pri njih v hišo, ga niti spoznali niso. Kje pak bi se ga bili nadejalili Ali pozneje so se mu hotli skoraj vsi okleniti okoli vrata. Jedina hčerka se je sramovala in mu podala samo roko. A videti je bilo, kakor bi njim bili jeziki zamrli. Se vé da, kdo pové rad sinu novico, da oče in mati že počivata v hladni zemlji, da na njunem grobu raste trava že tri leta, in kako sta se ga umirajoča spominjala, kako ga klicala po imenu, kako po njem roke stegovala, hoteča mu dati zadnji blagoslov . . . Poprašati je moral po roditeljih sam.

„Mati in oče nista več dolgo včakala. Mislim, da kake tri mesece; vedno sta se te spominjala! — Vedno sta te imela v mislih in vsak čas sta govorila o tebi!“

„Da njima niti oči ne bodeš mogel zatisniti!“
„Storili ste to vi, dobri ljudje, Bog vam povrni!“

„Ali kje si povsod bil, da ni bilo čisto nič slišati o tebi?“

„Dobri ljudje, kje sem bil — praviti bi vam moral več dni. Ko bi vam hotel kaj o sebi poročiti, moral bi privezati pismo na krila lastavice, ktera prileti semkaj čez tolkere morja.“

„Zima je pred durmi in zimski večeri so dolgi; nam vsaj hitreje potekó, kedar boš pripovedoval, kaj si vse videl, slišal, in kaj vse poskusil.“

„Pojdem, dobri ljudje, zopet, od koder sem prišel; tu mi ni obstati in tu bi ne imel pokoja . . . Skrbel si za moj dom, ko me ni bilo tukaj, skrbi še za naprej, ko me zopet ne bode. Prosim te to.“

„Kaj tako naglo greš?“ — Konj zarežeče na dvoru.

„Slišite? — Še temu konju mojemu je dolg čas.“
„Hočem ti ga rediti.“

„Verjamem. — Ali kedar pridem drugič nazaj.“

Zatem se je poslovil od sela, gospodarja in hčerke, zasedel konja, in predno so v Žalovu zvedli, da se je vrnil zemanov sin, bil je že pred Prago. Najžalostnejša ves ta dan pa je bila sosedova hčerka. Zdelo se ji je, kakor da bi danes vse veselje za njo

jali. Narod je vznemirjen po okrajih Bochnia, Brzesko in Gorlice. Razburjenje je toraj tukaj, povzročili so ga pa židje s svojimi agenti, ker jih zaradi nedeljskega praznovanja groza stresa. „Dzien. Poljski“ ima telegram iz Brzeska, da je okrajni sodnik Matučinski dosihmal zaprl 40 kmetov zaradi nevarnega žuganja proti gosposki. Več njih je obsojenih zaradi prestopka § 308. kaz. zak. na več dni zapora. Ta list tudi naznanja iz Tarnova, da je tam zaprtih 22 kmetov zaradi kaljenja javnega miru. Ustaja med kmeti se razširja.

Nihče noče biti kriv prestopanja dovoljenega kredita, ne prejšnji *ravnatelj železnice, Tolnay*, niti minister komunikacij, Kemeu. Tolnay je namreč izjavil, da ni nič izdajal na svojo roko, marveč da je za vse prosil dovoljenja pri vladi. — Zoper to trditev se vzdiguje prav določno „Pester Lloyd“ in oporeka, da bi bili ministri vedeli za taka prekoračenja, marveč se iz aktov vidi, da je minister bil odločno zoper te prestopke kredita, in da se je žugalo Tolnay-u z disciplinarno preiskavo, ako ne ustavi samovoljnega izdavanja. Tolnay brž ko ne molčal ne bode, a iz sedanjega stana more se trditi, da minister ni sposoben svoji nalogi, a da prekoračenja se niso godila le pri državnih železnicah, ampak tudi drugod in da iznaša skupno 19-9 milijonov goldinarjev, in dober del odgovornosti zaradi tega pade na rovaš ministerskemu predsedniku. V vsaki drugi vstavni državi bi taka odkritja vzrok bila odstopu vlade. — Govori se, da liberalna stranka želi imeti Tolnay-a za poslanca za volitveni okraj Gödöllö. Ako pride Tolnay v državni zbor, bode imel dosti prilike, braniti samega sebe in odkriti napake pri prometnem ministerstvu. — Pri peštanskem kolodvoru se je proračun prekoračil po samovolji ravnatelja, računi še danes niso likvidirani. Ministerstvo je o tem še le pozneje izvedelo, in ravnateljstvo je moralo vrniti 1000 vagonov, katere je na posodo vzelo od nekega društva, se vé da le za plačo, dočim je praznih vagonov prej in potlej stalo neporabljenih na kolodvoru. Vlada o tem ni nič vedela, ko je pa zvedla po izrednem potu o tem, zavrgla je to in žugala z veliko denarno kaznijo. Sam g. Tolnay ni bil dovolj o tem informiran, ko je namreč vlada hotela porabiti stare tračnice (šine) za vicinalne železnice, zanikal je g. Tolnay, da imajo državne železnice take šine, a pozneje se je pokazalo, da se v magacinih državnih železnic nahajajo stare šine, vredne 1-2 milijona; tako se je zgodilo, da je bil prekoračen budget za več nego 8 milijonov goldinarjev.

Vnanje države.

Iz *Albanije*, zlasti ob črnogorski meji, že zopet dohajajo vznemirljive vesti, kar pa ni prav nič čudnega in nič novega. Pač pa bi bilo čudno, ko bi se vsaj dva meseca nič ne čulo o medsobojnem klanju in pobijanju. Sedaj se javi upor celih vasi okoli Gusinja in Plave. Oba ta dva okraja imela bi pripadati k politični oblasti črnogorski. Fanatizirani narod poturčenih Škipetarjev pa o tem noče nič vedeti in so se menda sedaj cele vasi dvignile, da se z orožjem v roki uprjo prisiljenemu vtelesenju k Črni gori. Ob enem odposlala se je v Carigrad deputacija s prošnjo, da naj se za celi svet niti ped albanske zemlje ne odstopi Črnogorcem, sicer bode ondi večni „ravs in kavs“. Deputacijo so v Prizrendu vjeli in jo v Skadar poslali, ker je šla proti volji ondašnjega paše v Carigrad. Paša je deputacijo zaradi te nepokorščine v ječo vtaknil; več vasi nasproti se mu je pa zaradi tega spuntalo. Porta je guvernerju tudi ukazala, da naj se takoj med upornike podá in naj jih, če je mogoče, z lepo pogovorji; če bi se pa ne dali, naj jih z orožjem k pokorščini prisili. Opraviti bo imel Djevad paša dosti, če se bo z roparji in drugimi

odšlo po svetu. Ona edina se je tolažila z blago nado, da ostane zemanov sin živ in zdrav, da se vrne, kedar ga bodo najmanj pričakovali.

V Zalovu so rekli nekteri: „Kaj bi imel tū? — Nekoliko skrbi in sitnosti. — Po svetu pa je prost kakor ptič!“ — Drugi zopet: „Vendar ni nikjer tako dobro, kakor v lastnem gnezdu!“ — In očetova hiša najprijaznejši je dom.“ — A drugi so pripovedovali: „Največ od vsega tega ima Leščina.“ — Dobil je dvorec prav zastoj.“

Kakor se vidi, nevošljivci in zavidneži živeli so že davno na svetu, poleg sv. pisma koj s Kajnom začensli.

In levograški grobar začuvši, da se je vrnil Vetrovec, prišel je v Žalov, da dobi kak krajcar. Očedil je zemanovih gomili, kakor da njega lastni roditelji v njih počivajo. Ali v resnici se ni zmenil nikdar za nje; le kedar je trava na njih prebujno vzrastla, vzel je srp, jo požél in nesel domú svoji kozi v jasli. Niti kake cvetice ni zasadil na grob, in ko bi ne bilo še le tri leta, kar ju je pokopal, morda bi bil tu že drugemu pripravil zadnjo posteljo. Kopalo se je ondi lahko, ker zemlja je bila rahla in pepelnata. — Prav tako, kakor v naših časih na vaških pokopališčih.

(Dalje prih.)

cigani pogajati hotel, ki so ob enem strastni sovražniki kristijanov in niti štirinajst dni mirno živeti ne morejo. Črna gora tudi ne bo kdo vé kaj pridobila, če si prostor za omenjena dva okraja razširi. Rajši nič, kakor pa tako prebivalstvo.

Preden se je ruski car odpeljal v Livadijo, naročil je svojemu državnemu совету, da naj mu izdela načrt za *preosnovo državne uprave*. Povod temu dala je občna nezadovoljnost z notranjo politiko na Ruskem. Konservativnemu grofu Tolstoju, ki je ob enem minister notranjih zadev, posebno presedajo tiste liberalne naprave, ki jih je oče sedanjega cara, Aleksander II., zemstvu in pa občinam dovolil. Zemstvo se imenuje deželna uprava in ima v najnovejšem času jako velike pravice; med drugimi tudi to, da si skoraj vse svoje višje uradnike samo voli. To pa ravno grofa Tolstoj nezmerno v oči bode, ker se ne more prav nič ali vsaj ne veliko vmes vtikati; zato bi pa rad vse te pravice odpravil in vladi vsaj tolikanj pravice v zemstvu odločil, da bi se vsa višja uradniška mesta pri zemstvu napolnila z vladnimi glavami. Tolstoj ima pa ravno v tem smislu jako veliko sovražnikov, ki so prijatelji liberalizma. Prvi in najhujši nasprotnik mu je pravosodni minister Manasejn, ki je že bolj nihilist, kakor se državnemu uradniku spodobi. Na njegovi strani je tudi še mnogo guvernerjev, ki so vsi za to, da se zemstvu in občinam še več prostosti dá, kakor pa jo že imajo. Uradnike naj si povsod ljudje sami volijo in ti naj nimajo višjega vladnega gospodarja nego le cara. Grof Tolstoj si pa želi krepko vladno lestvico višjih in nižjih caru zvestih državnih uradnikov, ki naj bi voljene uradnike nadzorovali in pravi, da če se mu to ne posreči, se bo tudi sam odpovedal.

Ruski listi carovemu bivanju v *Livadiji* in romanju raznih ministrov in družih državnikov tje kaj velik pomen pripisujejo. In res, težko je reči, kaj je pravi vzrok obilnemu potovanju državnikov na jugu, katerih pota so ali v Atene, ali pa v Livadijo obrnjene. Prav tako težko je tudi povedati, kako se bo cela zadeva rešila, ki je sedaj menda že dozorela. Iz včeranjih telegramov Atenskih se dá sklepati, da je negotovosti menda konec in da se bode sedaj pričel razvoj stalnega miru ali pa srditega boja, kakor bodo Grki bolj ali manj trmoglavji. Obľubili so že orožje odložiti, le to so pozabili povedati kedaj. Evropa zahteva v teku osem dni. Če bodo vbogali, bo prav, bo mir; če ne, bo hud boj, na ktere ga se po nazorih ruskih „Novosti“ že vsa Evropa pripravlja. Avstrija je prav iz tega namena v eni sapi ustanovila domobran, Nemčija pisano gleda na Ruse in se ob enem pripravlja, če bi se Francozi spomnili, da se še maščevali niso. Razgovori železnega kanclerja z grofom Münsterom in generalom Schweinitzem o ruskih in francoskih zadevah tudi prav nič drugega ne pomenjajo, kakor hude čase, katerim se bližamo. Le pogum! Tako hudo tudi ne bo, kakor se „Novostim“ to dozdeva. Juha se ni še nikdar tako vroča jedla, kakor je vrela.

Dan moraličnega maščevanja nad Nemci je *Francosom* že napočil — na Grškem. Med vsemi velesilami na jugu zastopanimi ni večjega nagajiveca, kakor je ravno francoski poslanec in to po naročilu Freycinetovem. Uloga njegova je sicer vseskozi pravilna, postavna in mu v tem smislu živa duša ne more blizo. Pri vsem tem so pa vendar-le vsi njegovi koraki na to obrnjeni, kako bi trolasega kanclerja v Berlinu huje dražil. Freycinet dobro vé, da se mu to ne bo nikdar bolj posrečilo, kakor če bi mogel Rusijo do tega pripraviti, da se izneveri tricarski zvezi, kar menda ne bo prav velikega napora potrebovalo, če so glasovi ruskih časnikov pravi odmev ondašnjega javnega mnjenja. Po tistih je namreč Rusija že jako nezaupna postala do Avstrije zaradi ustanovitve domobrana, do Nemčije pa zaradi njene balkanske politike in toraj pač ne bo prav nič čuda, če se tricarska zveza danes ali jutri raztrga in Rusija na Balkanu, Francozi pa ob Renu vojsko napovedó dvocarski zvezi srednjeevropski. To vse je Bismark že zdavnej sprevidel: ker želi miru in ohranjanje sedanjega položaja v Evropi, se vsakemu povodu do kaljenja miru skrbno izogiba. Francozi pa to ravno na vso moč pospešujejo, dobro vedoč, da s tem starega Otona ob Spreji silno dražijo. Če bi hujega ne bilo, kakor le to, da ga dražijo, naj bi ga le, toda bati se je v resnici veličanske vojske, ki iz tega lahko nastane za prvo besedo, za veljavo na Balkanu, ktere si Rusija ne bo dala kar meni nič, tebi nič iz rok izpuliti.

Izvirni dopisi.

Iz *Idrije*, 27. aprila. Po desetletnem blagoslovenem delovanju zapušča Idrijo jeden izmed najodličnejših uradnikov tukajšnjega c. kr. rudnika, c. kr. višji rudniški svetnik g. Josip Čermak, načelnik tukajšnje topilnice živega srebra in tovarne za cinober, vitez Franc Josipovega reda, ter se podá na njegovo novo službo kot predsednik c. kr. gorske in rudniške uprave na Tirolskem. Vse prebivalstvo v Idriji, pred vsem pa delavci, neizmerno

obžalujejo, da zgubé tako izvrstnega moža. Ne pripada nam tukaj, da bi strokovnjaško presojevali tehnična dela, ktera je slavno izpeljal, ali kolikor mora soditi nestrokovnjak, mora vsak, ki se zanima za Idrijo, priznati in občudovati, kar je on storil. Velikansk napredek je bil namreč v tem, da so bile na novo prezidane topilnice za živo srebro in postavljene nove peči; da je bila olepšana okolica pri teh poslopih, vsled teh prezidav in zboljšanja pri manipulaciji so se zboljšale zdravstvene razmere, posebno pa povdarjamo, da so prenehale ali vsaj mnogo se zmanjšale bolezni, ki zadevajo delavce, ki imajo opraviti pri manipulaciji z živim srebrom; bil je pa tudi Čermak delavcem dobar gospodar in rodoljuben prijatelj.

Čermak se je tū pečal le za svoj poklic, v javnost ni rad stopal, zato se tudi njegovo ime ni imenovalo dostikrat, dasiravno se je l. 1870 iz Idrije mnogo pisalo, a povsod se je pokazal, kedar je javno nastopil, za Slovana in prijatelja Slovencev. Bil je pri srenjskem zastopstvu voljen v III. razredu, potem okrajni šolski nadzornik, poslednji čas je odstopil, ker je imel pri topilnicah preveč opraviti. Čermakovo ime ostane v Idriji ne le v njegovih delih, marveč se ga bodo tudi ljudje hvaležno spominjali. Na „mnoga leta“ zakličemo tudi mi temu velikodušnemu in vzglednemu državljanu in uradniku. (Toraj je bil ta gospod tisti, ki je vpeljal boljšo metodo pri ravnanju z živim srebrom; spominjamo se, koliko žalostnih poročil smo o otrovanju po živem srebru brali — nekaj let sém so pa vtihnile take tožbe — sedaj pa zvemo zakaj! Slava takim „umnim in rodoljubnim uradnikom“. Gotovo jih ljudje ne bodo tako brž pozabili. Vredn.)

Domače novice.

(Pisateljsko društvo) napravi v nedeljo svoj prvi izlet na Šmarno goro, zakar so se jeli podpisati nabirati. Iz Ljubljane se vdeleženci odpeljejo ob 11. uri 40 min. dopoldne z gorenjskim vlakom do Vižmarjev, od koder jo potem peš krenejo proti Brodu in od tod na goro. Nazaj gredé ubrali bodo pot na Medvode, kjer ostanejo do 9. ure 34 minut zvečer, kedar bodo „na mašino sedli“ in hajd v belo Ljubljano nazaj. Kakor se nam zagotavlja, je odbor vse preskrbel, kar se tiče točne in dobre postrežbe in so vdeležencem tudi cene jako nizke zagotovljene. Naj se jih le mnogo oglasi.

(Zdravstvena člana deželnega odbora) postala sta gg. dr. Ambrožič in dr. Kapler.

(V deželni zdravstveni svet kranjski) imenovala je vlada zopet dosedanje člane, gg.: dr. Valento, dr. Fuxa, dr. Eiseln in dr. Schiffererja.

(Dnevni red javne seje mestnega odbora Ljubljanskega) v četrtek 29. aprila 1886 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. — II. Volitev podžupana. — III. Volitev stalnih osem odsekov mestnega odbora. — IV. Dopolnilne volitve v posebne odseke in komisijone. — V. Finančnega odseka poročilo: 1. o računskih zaključkih a) mestne posojilne zaklade, b) mestne klavnice za 1885. leto; 2. o škontriranju vseh blagajnic in fondov, s katerimi upravlja mestna občina, dné 3. marca letos. — VI. Poročilo odseka za olepšavo mesta o napravi nove ograje nad stopnicami pred Tivolskim gradom in popravi stopnic.

(Požar.) Včeraj ob 1/2. uri popoldne nastal je silen ogenj na Suhi pri Predasljih na Gorenjskem. Pogorelo je, kakor se nam poroča, 10 gospodarjev z raznimi poslopi. Streha na cerkvi in zvoniku je zgorela; zvonove in notranjo cerkev rešila je Kranjska požarna straža pod silnim naporom ktera je v resnici vse mogoče storila. Škoda velika, rešilo se je malo, ker so bili ljudje ravno na somenju v Kranji. Zažgali so otroci. Oj ti nesrečni otroci. Kolikokrat smo že svarili.

(Vstrelil se je v ponedeljek večer ob 10. uri žandarmarijski stražnik v Grosupljem. Težko ranjenega so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

(Stepli so se) v Kopru pijani delavci in vojaki in je nekaj ranjenih. Štiri delavce so zaprli.

(Nadepolna brata), še mokra za ušesi, potepla sta te dni svoji materi petdesetak iz omare, za ktere sta si takoj več reči nakupila. Med drugimi tudi vsak po jeden revolver, s katerim sta šla potem v mestni log — na lov. Skrbna mati je imela

denar za stanovanje pripravljeno. Fantalina stamenda še le po 12 let stara. Znata še marsikaj doseči!

(Iz Radovice) se nam piše: Velikonočno nedeljo je 3 leta staro dete v gnojnico pred hišo padlo in utonilo. Hitra pomoč, dete oživet, bila je brez vspeha.

(Razpisana) je služba sodnijskega sluge pri c. kr. okrajni sodnji v Slov. Bistrici do 23. maja.

(Obrtniški nadzorniki) razširili bodo področje svojega delokroga tudi na tovarne duhana in smodek. Dotična instrukcija se jim je že izdelala. Na podlagi taiste obračali bodo obrtniški nadzorniki svojo pozornost po teh tovarnah na vse, kar je v zvezi z zdravjem in življenjem delavcev. Pazili bodo, da se bodo delavci le po določenih predpisih za delo rabili; da se bo vsak dan le določene ure delalo; da se bodo ob določenih dobah delo pretrgalo; da se bodo napravili zapisniki o delu; da bodo tovarniški red povsod nabit, in da se bodo o delavcih, delavkah in njihovem zaslužku povsod napravil primeren zapisnik. Kjer bodo ta ali oni nadzornik po tovarnah kaj zapazil, kar se ne bo jemalo z njegovo instrukcijo, pa bodo naznanil vladi, da se tisto odpravi.

(Od Velenja) se nam dne 26. t. m. poroča: Danes se je množina ljudstva iz tukajšnje doline in sosednjih krajev zbrala v Skalajah, kjer se je vdeleževala pri pogrebu duhovnega svetovalca in dekana, blagega gospoda Trafenika, o katerem sem Vam včeraj nekoliko vrstic odposlal. Lično obnovljena cerkev, ki spričuje o delotvornem duhu sedanjega pokojnika, bila je z verniki kar natlačena, a zunaj iste si imel priložnost, po drevesih opazovati mnogo „Cahejev“. Po opravljenih molitvah-večernicah se je gosp. konzistorijalni svetovalec in profesor-dekan Bohinec, ki je pogreb vodil, pred altarjem obrnil proti ljudstvu, omenivši, da je na praznik sv. Jožefa pred štirimi leti g. Trafenika v tej cerkvi faranom predstavljal kakor novodošlega duhovnega pastirja ovokrajnega, a danes bi prav rad pokojniku govoril nadgrobnico, a to si je v svoji skromnosti prepovedal, zatoraj se je govornik v imenu duhovnikov, katerih se je bilo 17 zbralo, in v imenu farnikov s kratkimi besedami poslovil od pokojnika, pristavivši, da on tega prepovedal ni in zabraniti tudi ni mogel. Naj še pohvalno omenim, da so se vrli pevci oglasili pred župniškim stanovanjem, v cerkvi, pak pri grobu. — Domu gredé sem zvedel, da je dekanovinskim oskrbnikom imenovan g. Govedič, župnik Šoštanjski.

Razne reči.

— Kansas (Amerika). Eno miljo na zahod od trdnjave „Scott“, je prišla družba, ki je iskala zemljenega plina 195 čevljev globoko nanj. Komaj je prevrtila plast peščence, je zagrmelo iz globokine in sila kviško se vzdigajočega plina je razmetala vse orodje, kar ga je bilo notri. — Plin, kolikor ga prihaja pri votlini, se ceni na 8000 do 10.000 kubičnih čevljev. Potem, ko so vtaknili cev v zvrtano votlino, vžgali so plin in bil je plamen 20 čevljev visok. Šumenje, ki ga vzročuje izhajavši plin, čuje se na daleč okoli. Votlino so poglobili še za 5 čevljev, kar daje še več plina. Plin je brez duha; koliko jim bo zalegel za kurjavo in svečavo, se bodo še le prepričali.

— Pensilvanija. V Bradfordu v Edgard Thomsovi izdelovalnici za jeklo so začeli delati po 8 ur na dan, prej namreč so delavci delali v dvoje urah (Schicht) po 12 ur skupaj, ker je bilo pa dela mnogo, so naredili še jeden nastop. Delavci in družba se pri tem dobro imajo, delavci v osmih urah več zaslužijo, kakor poprej v 12 urah, in delavci v 8 urah več storé, ker imajo 16 ur počitka. Kako pa je v Evropi?!

— Svoboda tiska na Kitajskem. Literat in pisatelj Wong je postal kriv veleizdaje, ker je v njegovih slovstvenih delih imenoval več umrlih cesarjev, kar ostro prepoveduje kineška dvorna etiketa. Obsojen je bil raztrgan biti, a cesar Kuang-Lu ga je pomilostil, bode samo obglavljen. Otroci tega zločinca bodo usmrteni še le jesen.

Telegrami.

Rim, 27. aprila. Uradni list objavlja kraljevi dekret, s katerim so kamore razpuščene.

Petrograd, 28. aprila. V Livadiji se določa osoda Bolgarskeje. „Sovrem. Izvest.“ zahteva, da bi Rusija v tem smislu Bolgarijo zasedla, kakor Angleži Egipt, vsaj to zahteva

sedanji položaj na Balkanu. Čas je pa sedaj silno ugoden za to.

Atene, 28. aprila. Grška vlada na ultimatum ne bo še nič odgovorila, ker hoče poprej zvedeti, ali velesile pri njem ostanejo ali ne, ker je Grška sprejela, kar so ji velesile svetovale. V okrožnici na svoje zastopnike misli potem grška vlada velesilam položaj pojasniti, da jo ultimatum v njenem postopanju jako ovira. Če jo bodo pritiskali z mednarodnim brodom, ne bo razorožila, pač bi pa to storila pri prosti volji, ker je to Francozom obljubila.

London, 28. aprila. „Dailynews-u“ se iz Aten sporoča: Kraljevi ukaz naroča, da naj se poslednja dva nabora, ki sta se še le nedavno sklicala, takoj domu odpustita.

Umrli so:

22. aprila. Vaso Toman, deželnega rač. oficijala sin, 8 let, Stari trg št. 24, davica.

23. aprila. Rudolf Berdajs, delavčev sin, 2 leti, Reber št. 4, davica.

24. aprila. Jožef Jerančič, tesar, 87 let, sv. Petra cesta št. 77, ostarelost. — Oto Bobek, komi, 33 let, sv. Florjana ulice št. 16, jetika. — Marija Černe, mesarjeva žena, 69 let, sv. Petra cesta št. 47. — Julija baroninja Codelli, umirovlj. kresijskega predsednika soproga, 71 let, Križevniške ulice št. 2, Apoplexia cerebri.

Tuji.

26. aprila.

Pri **Matiču**: Adolf Breuer, trgovec, z Dunaja. — J. Santner, nadučitelj, z Muraua. — Vilh. Kaiblinger, podvzetnik, s soprogo, iz Greifenburga. — Herman Heissig, zasebnik, iz Borovlj. — Komeljane, profesor, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: V. Münch, zasebnik, iz Prage. — Friderik Wolff, zasebnik, iz Karlsruhe. — F. S. Vilhar, skladatelj, iz Spljeta. — Adolf Bertoli, zasebnik, iz Trsta. — Baron de Feu, c. k. polkovnik, iz Pulja. — R. Ulčar, c. k. sodnijski svetovalec, iz Celja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Janez Steitz, zasebnik, iz Trsta. — Peter Kugler, bogoslovec, iz Celovca. — Ljudevit Stöcklinger, ključar, iz Knittelfelda. — Ferdinand Strel, učitelj, iz Schalna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franz Gotainičar, zasebnik, s soprogo, z Dunaja. — Herman Galenberg, uradnik, iz Trsta. — And. Porenta, zasebnik, iz Kranja. — Anton Vida, zasebnik, iz Čemšenika.

Pri **Virantu**: Ignacij Leban, medicinar, z Dunaja. — Josip Jaklič, uradnik, iz Kočevja. — Franc Kodermann, sodn. uradnik, s soprogo, iz Žužemberka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
26.	7. u. zjut.	738.27	+10.2	sl. vzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	735.36	+21.2	brezv.	jasno	
	9. u. zveč.	735.98	+13.2	brezv.	jasno	
27.	7. u. zjut.	735.62	+12.6	brezv.	jasno	0.00
	2. u. pop.	733.19	+20.4	sl. svzh.	jasno	
	9. u. zveč.	733.31	+12.8	sl. jzp.	jasno	

V ponedeljek jasno, in dopoldne nekaj vetra. Srednja temperatura 14.9° C., za 4.4° nad normalom. V torek lepo in gorko. Srednja temperatura 15.3° C., za 4.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 35 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 35 „
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ — „
Kreditne akcije	289 „ — „
London	126 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 02 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 93 1/2 „
Nemške marke	61 „ 72 1/2 „

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 41 kr., — domača 6 gl. 76 kr. — Rž 5 gl. 94 kr. — Ječmen 4 gl. 78 kr. — Ajda 5 gl. 61 kr. — Proso 6 gl. 60 kr. — Turšica 5 gl. 44 kr. — Oves 3 gl. 63 kr.

MARSALA-FLORIO,

najboljše

Sicilijansko desertno vino

za slabotne, bolnike in okrevajoče jako okrepečavojoča pripomoč. Za zdrave je pa to vino boljše memo vsakega družega deserta.

Pravo dobiva se v Ljubljani pri

G. PICCOLI-ju,

lekarna „pri Angelu“ na Dunajski cesti.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida. *) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razgласi.

Srčen pozdrav!

(4)

Anton Krašovic,

posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni Živinski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Piccoli-eva esenca za želodec.

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bolenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasane, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(40) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 kosček 50 kr. 1000 kosčkov 4 gl. 2000 kosček 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa

druga zdravila se

zmiraj sveža dobé

v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti pocetji izersujejo.

Najboljši papir za cigarete

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (17)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.